

EUCPN Toolbox Series Nr. 14

Samfundsorienteret politiarbejde i Den Europæiske Union i dag

Sammendrag

Denne værktøjskasse er en fællesudgivelse fra Det Europæiske Kriminalpræventive Net (EUCPN)/Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Retshåndhævelse (CEPOL) og adskiller sig fra andre tilgængelige håndbøger om samfundsorienteret politiarbejde (COP). Den beskriver **forskellige former for god praksis** i EU-medlemslandene, hvad angår COP. Værktøjskassen har til formål at **understøtte** politikere og fagfolk, i særdeleshed **politichefer og den øverste ledelse inden for politiorganisationer**, i forhold til at opnå en vellykket COP-strategi. Betydningen af et strategisk engagement med filosofierne i COP fremhæves ofte af eksperter på området. Der blev rettet fokus på COP på det europæiske niveau **af Østrig**, som formand for EUCPN, via Wien-processen og, som formand for Det Europæiske Råd, ved at introducere emnet for Den Stående Komité for det Operationelle Samarbejde om den Indre Sikkerhed og møder i Rådet for Retlige og Indre Anliggender.

COP anses for at være relevant for alle EU-medlemslande og er **bredt implementeret i hele EU**, om end i forskelligt omfang og i forskellige former. Mens COP fortsat udvikles og leverer positive resultater for offentligheden og politiet, **forbliver det en udfordring at definere**. Konceptet er berygtet for de mange og til tider afvigende definitioner. Dette gælder især i en **europæisk kontekst**, hvor COP implementeres på forskellige måder i EU. For at overkomme denne udfordring har vi set nærmere på **Unity**, et Horizon 2020-projekt om COP, der stødte på samme problem. På trods af de mange definitioner og forskellige tilgange fandt forskerne fælles elementer. Ved at overveje disse elementer i relation til andre forskningsresultater skabte Unity en ramme for identificering og udforskning af COP i hele Europa. Denne ramme kaldes **de seks søjler i COP**:

- tillid og tillidsskabende foranstaltninger
- ansvarlighed
- informationsdeling og kommunikation
- håndtering af lokale behov
- samarbejde
- kriminalitetsforebyggelse

Gennem en analyse af den aktuelle litteratur og dybdegående diskussioner med eksperter på området har vi identificeret **vigtige faktorer for en vellykket implementering af COP**. Vi har anvendt videnskabelig indsigt og erfaringer på området til at udarbejde klare og let forståelige retningslinjer i form af **10 hovedprincipper**.

1. COP er en **indbygget komponent i et større forvaltningssystem**. En politiorganisation opererer ikke isoleret men er en del af en større ramme og afhænger af flere former for støtte fra det statslige tilsyn. Derfor er det vigtigt for politikere og fagfolk at forstå COP-konceptet, kommunikere om det, tildele politiorganisationen de nødvendige ressourcer til at gennemføre det succesfuldt og give andre statslige institutioner det nødvendige mandat til at tage del i COP-tilgangen.
2. COP er en **forpligtelse**. Denne forpligtelse omfatter en ændring af ledelsesstilen, der reducerer politiets subkulturs modstand mod ændringer og skaber større opmærksomhed omkring de forhold, hvorunder politifolk arbejder. Hvis COP-tilgangen ikke accepteres af hele politiorganisationen, vil det kun være en tilføjelse til en reaktiv politipraksis, som ikke leverer de forventede resultater. COP skal ses som en mere effektiv måde at arbejde på, hvad angår tid og kræfter, snarere end en ekstra opgave, politiet skal udføre.
3. COP kræver **kvalitative målinger**. Der har været en stigende accept af samfundsbaseede resultater, såsom sikkerhed i samfundet, opfattelse af frygt og indkaldelse til tjeneste. Kvalitative udgangskriterier, såsom niveauer af offentlig tilfredshed og offentligt samarbejde og bæredygtigheden af samfundsprojekter bør indføres og bør prioriteres frem for kvantitative kriterier. Politifolk, der er villige til at lære nye færdigheder, bør overvejes at tilskyndes via eksempelvis forfremmelsesmuligheder og bør få deres resultater formelt anerkendt.
4. Der er en **ny generation af COP-projekter, der er afhængige af teknologi**. Forskningsresultater har understreget vigtigheden af at bruge disse IKT-værktøjer til at lette kommunikationen og interaktionen og ikke som en erstatning for dem. Derudover skal det bemærkes, at prioriteringen ved brug af disse værktøjer bør være at forbedre kommunikationen og samspillet mellem politiet og offentligheden og ikke at indsamle efterretninger.
5. Politifolk skal **oplæres tilstrækkeligt** for at kunne udføre COP-arbejde. CEPOL definerer oplæring og uddannelse som to separate begreber. Et vellykket COP afhænger mere af den uddannelsesmæssige end den oplæringsmæssige status for de involverede politifolk. Med denne sondring i tankerne har vi identificeret fem målgrupper, der skal oplæres eller uddannes: regering, politiledelse/ledelse, COP-folk, almindelige politibetjente og samfundet.
6. COP skal altid være **lokalt forankret** og tilpasset de lokale forhold og den sociale kontekst. Forskning viser, at den sociale kontekst har en stor indflydelse på betydningen, fortolkningen

og implementeringen af politimetoder. I regioner, hvor der er historisk mistillid, kan det tage årtier at genoprette tilliden. Derfor bør COP ses som en del af et større skift fra en politistyrke til en polititjeneste, hvor politiet arbejder for og i samfundet.

7. **Politiets tilstedeværelse og fortrolighed** er et vigtigt aspekt af COP. Det er vigtigt, at der afsættes tilstrækkelig tid til, at samfundet lærer politikorpset at kende, og at politikorpset kan forstå, hvordan samfundet fungerer. Møder mellem politiet og offentligheden er afgørende for kvaliteten af forholdet.
8. Politiet bør **lære om og imødekomme lokale behov**. En problemløsende tilgang, der sigter mod strukturelt at reducere kriminalitet og øge sikkerheden, er et vigtigt aspekt af COP. For at lære om lokale behov er det vigtigt at undgå et ensidigt perspektiv, når der indsamles oplysninger om bekymringerne i samfundet. For at imødekomme lokale behov er det vigtigt at identificere de underliggende årsager til problemerne og at fokusere på tilbagevendende mønstre for hændelser, snarere end på isolerede tilfælde, og behandle dem som en samling af problemer.
9. **Samarbejdende sikkerhedsproduktion** er, når flere aktører arbejder sammen for at opnå en fælles sikkerhedsvision. Politiets samarbejde med offentligheden med henblik på problemløsning kan reducere den opfattede forstyrrelse samt øge tilliden til og den opfattede legitimitet hos politiet. Der er behov for et mellemstatsligt samarbejde, da løsningen af samfundsproblemer er en opgave, der involverer alle relevante statslige agenturer, hvor der kræves et tæt samarbejde. Hvis offentligheden og andre aktører tager mere ansvar i en samarbejdende tilgang til sikkerhed, har det potentialet til at tillade politistyrken at koncentrere ressourcerne om andre centrale opgaver.
10. **Tovejskommunikation** mellem politiet og offentligheden bør tilskyndes. Effektiv, passende og rettidig kommunikation er afgørende for en vellykket COP-tilgang. COP bør omfatte en række innovative tilgange til at nå vanskelige målgrupper, der muligvis ikke har tilstrækkelig social kapital. Derudover er det vigtigt at forklare COP for offentligheden på et klart sprog ved at fokusere på COP-initiativer i samfundet, hvad offentlighedens egen rolle er i COP og hvad man kan forvente. Forskning har vist, at personer, der er velinformede om politiarbejde, har en tendens til at have en mere positiv mening om politiet.

COP-konceptet har slået rod i en række EU-medlemslande, men i forskellige former, hvor der anvendes forskellige fortolkninger under forskellige overskrifter. Der er endnu ikke en fælles grundlæggende paneuropæisk forståelse af COP, og i endnu mindre grad en samlet europæisk tilgang. I det væsentlige er der brug for tilstrækkelige ressourcer til at opnå en fælles **europæisk COP-version**: det vil sige, at det, der kræves, er tilstrækkelig tid og ressourcer til at udnytte alle relevante

videnskabelige publikationer tilgængelige i hele EU, involvere de rette rådgivere og inkludere samfundsperspektiver.

Derudover bør der gøres en yderligere indsats for at **forstå og udnytte EU's fulde potentiale samt dets viden og erfaring med hensyn til COP**. For det første anbefales det, at der aftales en navngivningskonvention, der skal bruges i EU. For det andet er den store sprog mangfoldighed inden for EU kulturelt berigende; det skaber imidlertid også en barriere for deling af eksisterende indsigt i hele EU. Yderligere bestræbelser på at oversætte relevant materiale (f.eks. sammendrag af relevante undersøgelser og rapporter) er nødvendige for at dele viden mere bredt i EU.

Vi håber, at **politichefer og den øverste ledelse inden for politiorganisationer**, og andre politikere og fagfolk bruger denne værktøjskasse til at opnå vellykkede COP-strategier. Politisk og organisatorisk opbakning er vigtigt, da implementering eller forbedring af COP kræver strukturelle og kulturelle ændringer i politiorganisationen.

Endelig bør spørgsmålet om, i hvilket omfang COP har en plads i den **størresikkerhedsunion**, drøftes. Det kan have potentiale til at yde et væsentligt bidrag til sikkerhedsunionen og bør overvejes i lyset heraf.